

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ŚRODOWISKA¹⁾**

z dnia r.

**w sprawie szczegółowych wymagań jakim powinien odpowiadać
plan zagospodarowania podziemnego składowiska dwutlenku węgla²⁾**

Na podstawie art. 27a ust. 6 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. Nr 163, poz. 981 oraz z 2013 r. poz. 21) zarządza się, co następuje:

§ 1. Plan zagospodarowania podziemnego składowiska dwutlenku węgla określa:

- 1) optymalny wariant wykorzystania pojemności podziemnego składowiska dwutlenku węgla, zwanego dalej „składowiskiem” z uwzględnieniem:
 - a) geologicznych warunków kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla,
 - b) technicznych możliwości oraz ekonomicznych uwarunkowań eksploatacji składowiska,
 - c) przewidywanego sposobu zamknięcia składowiska i likwidacji zakładu górniczego;
- 2) działania niezbędne w zakresie ochrony środowiska, bezpieczeństwa powszechnego oraz życia i zdrowia ludzi, w tym technologię eksploatacji składowiska zapewniającą brak występowania istotnego ryzyka ujemnych wpływów na środowisko, bezpieczeństwo powszechne oraz bezpieczeństwo życia i zdrowia ludzi.

§ 2. 1. Plan zagospodarowania podziemnego składowiska dwutlenku węgla obejmuje:

- 1) część ogólna;
 - 2) plan monitoringu kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla;
 - 3) plan działań naprawczych;
 - 4) tymczasowy plan działań po zamknięciu podziemnego składowiska dwutlenku węgla.
2. Część opisowa części ogólnej planu zagospodarowania podziemnego składowiska dwutlenku węgla zawiera:
- 1) nazwę i adres wnioskodawcy;
 - 2) nazwę i adres podmiotu, który wykonał plan, a także imiona, nazwiska i podpisy osób sporządzających plan oraz numer świadectwa stwierdzenia kwalifikacji lub numer decyzji uznania kwalifikacji, albo podpis osoby świadczącej usługi transgraniczne;
 - 3) informacje dotyczące środków, w tym organizacyjnych, finansowych i technicznych jakimi wnioskodawca dysponuje w celu zapewnienia prawidłowego wykonywania zamierzonej działalności oraz określenie kwalifikacji wnioskodawcy i jego pracowników;
 - 4) informacje o położeniu i granicach składowiska, a także kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla oraz określenie granic projektowanego obszaru i terenu górniczego wraz z podaniem współrzędnych punktów załamania tych granic;
 - 5) charakterystykę uwarunkowań geograficznych, prawnych i ochrony środowiska wpływających na ograniczenie możliwości eksploatacji składowiska lub jego części i na lokalizację obiektów zakładu górniczego wraz z określeniem lokalizacji obiektów zakładu górniczego;
 - 6) opis instalacji składowania oraz zastosowanej technologii składowania wraz ze wskazaniem instalacji, które mogą powodować zagrożenie wystąpienia nieprawidłowości;

¹⁾ Minister Środowiska kieruje działem administracji rządowej — środowisko, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Środowiska (Dz. U. Nr 248, poz. 1493 i Nr 284, poz. 1671).

²⁾ Niniejsze rozporządzenie dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/31/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie geologicznego składowania dwutlenku węgla oraz zmieniającej dyrektywę Rady 85/337/EWG, dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2000/60/WE, 2001/80/WE, 2004/35/WE, 2006/12/WE, 2008/1/WE i rozporządzenie (WE) nr 1013/2006 (Dz. Urz. UE L 140 z 05.06.2009, str. 114, z późn. zm.).

- 7) obliczenia całkowitej pojemności składowiska oraz pojemności przy proponowanym wariantcie jego eksploatacji, zapewniającym bezpieczne i kontrolowane użytkowanie kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla;
 - 8) określenie planowanej rocznej i całkowitej ilości składowanego dwutlenku węgla, jego planowanego pochodzenia, składu strumienia dwutlenku węgla, wydajności zatłaczania w odwiertach iniekcyjnych, ciśnienia zatłaczania oraz maksymalnego dopuszczalnego ciśnienia w składowisku;
 - 9) opis warunków geologicznych kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla, w tym składowiska, a w szczególności:
 - a) opis litologii, mineralogii, parametrów zbiornikowych (ciśnienie, temperatura, porowatość, przepuszczalność, nasycenie płynami złożowymi), warunków geologiczno-inżynierskich, w tym ciśnienia szczelinowania oraz geochemii (pH, współczynniki rozpuszczalności i mineralizacji) warstw skalnych składowiska i kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla wraz z charakterystyką ich lateralnej zmienności,
 - b) opis warunków hydrogeologicznych, w tym w szczególności chemizmu, ciśnienia, stref zasilania i kierunku spływu wód podziemnych w poszczególnych poziomach wodonośnych,,
 - c) opis naturalnych (uskoki, rozmycia erozyjne, systemy spękań, formy krasowe i inne) i antropogenicznych (otwory wiertnicze, wyrobiska górnicze i inne) dróg ewentualnej migracji płynów złożowych;
 - 10) opis trójwymiarowego modelu geologicznego kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla;
 - 11) informacje o oczekiwanym rozwoju zmian ciśnienia, temperatury i chemizmu wód w kompleksie podziemnego składowania dwutlenku węgla oraz przewidywanym rozprzestrzenianiu i rozpuszczaniu dwutlenku węgla w obrębie kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla podczas i po zakończeniu zatłaczania, uzyskane w wyniku wykonanych symulacji;
 - 12) informację o przewidywanym terminie rozpoczęcia i zakończenia użytkowania i zamknięcia składowiska;
 - 13) charakterystykę warunków ekonomicznych prowadzenia eksploatacji i wykorzystania składowiska, w tym przedstawienie szczegółowej analizy ekonomicznej prowadzenia działalności;
 - 14) ocenę ryzyka podziemnego składowania dwutlenku węgla, w tym ryzyka jego wycieku i wydostania się poza kompleks podziemnego składowania dwutlenku węgla;
 - 15) wskazanie nieruchomości, w obrębie których będzie zlokalizowany zakład górniczy, w szczególności instalacja zatłaczająca oraz instalacje służące do prowadzenia monitoringu kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla;
 - 16) kopie dokumentów, których treść ma istotne znaczenie dla opracowanego planu, w tym:
 - a) koncesji,
 - b) decyzji administracyjnych zatwierdzających dokumentację lub dodatki do dokumentacji geologicznych albo kopie zawiadomień o przyjęciu dokumentacji lub dodatków,
 - c) decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.
2. Część graficzna części ogólnej planu zagospodarowania podziemnego składowiska dwutlenku węgla zawiera:
- 1) mapy projektowanego obszaru i terenu górniczego z zaznaczeniem granic składowiska i kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla oraz podziału terytorialnego kraju, w skali nie mniejszej niż 1:50 000, sporządzone zgodnie z wymaganiami dotyczącymi map górniczych;
 - 2) mapy sytuacyjno-wysokościowe z zaznaczeniem granic składowiska, kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla, granic projektowanego obszaru i terenu górniczego, granic sąsiednich obszarów i terenów górniczych oraz obszarów koncesyjnych, granic nieruchomości, do których przysługuje wnioskodawcy tytuł prawny, obiektów chronionych, obiektów zakładu górniczego, w szczególności instalacji składowania, instalacji zatłaczającej oraz instalacji służącej do prowadzenia monitoringu kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla, w skali nie mniejszej niż 1:50 000, sporządzone zgodnie z wymaganiami dotyczącymi map górniczych;
 - 3) mapy geologiczne, hydrogeologiczne, geologiczno – inżynierskie, sozologiczne, geofizyczne i strukturalne, jeżeli takie dokumenty już zostały sporządzone;

- 4) przekroje geologiczne, hydrogeologiczne i geologiczno - inżynierskie;
- 5) mapy przedstawiające sposób korzystania ze środowiska, jego przekształceń i ochrony;
- 6) schemat instalacji składowania.

3. Szczegółowe wymagania jakim powinien odpowiadać:

- 1) plan monitoringu kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla - określa załącznik nr 1 do rozporządzenia;
- 2) plan działań naprawczych - określa załącznik nr 2 do rozporządzenia;
- 3) tymczasowy plan działań po zamknięciu podziemnego składowiska dwutlenku węgla - określa załącznik nr 3 do rozporządzenia.

§ 3. 1. Dodatek do planu zagospodarowania podziemnego składowiska dwutlenku węgla powinien spełniać odpowiednio wymagania przewidziane dla planu zagospodarowania podziemnego składowiska dwutlenku węgla, z zastrzeżeniem ust. 2-4.

2. Dodatek do planu zagospodarowania podziemnego składowiska dwutlenku węgla w każdym przypadku zawiera:

- 1) określenie przyczyny i zakresu zmian planu zagospodarowania podziemnego składowiska dwutlenku węgla;
- 2) aktualizację planu monitoringu kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla z uwzględnieniem wyników monitoringu wraz z ich interpretacją, która powinna obejmować porównanie zachowania się dwutlenku węgla w kompleksie podziemnego składowania dwutlenku z trójwymiarową symulacją dynamiczną ciśnienia i objętości zatłoczonego dwutlenku węgla, a także nasycenia rozpuszczonym dwutlenkiem węgla w kontekście charakterystyki i oceny kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla, określonej w dokumentacji geologicznej.
3. W przypadku stwierdzenia znaczących różnic pomiędzy zachowaniem się dwutlenku węgla w kompleksie podziemnego składowania dwutlenku węgla zaobserwowanym w wyniku monitorowania oraz w związku z uzyskaniem innych informacji, a prognozowanym zachowaniem się dwutlenku węgla, dodatek do planu zagospodarowania podziemnego składowiska dwutlenku węgla zawiera:
 - 1) opis ponownych kalibracji trójwymiarowego modelu geologicznego kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla, z uwzględnieniem zmian zachowania się dwutlenku węgla w kompleksie podziemnego składowania dwutlenku węgla
 - 2) opis nowych scenariuszy zagrożeń oraz nowych miejsc wycieku dwutlenku węgla lub nowych dróg jego migracji, a także przegląd i aktualizację oceny ryzyka, z uwzględnieniem ponownie skalibrowanego trójwymiarowego modelu górotworu oraz charakterystyki kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla opartej na wykonanym ponownie modelowaniu dynamicznym,
 - 3) opis stwierdzonych istotnych różnic w stosunku do planu zagospodarowania podziemnego składowiska dwutlenku węgla z uwzględnieniem nowych dróg, miejsc i natężenia wycieku dwutlenku węgla lub jego migracji;
4. Dodatek do planu zagospodarowania podziemnego składowiska dwutlenku węgla sporządzany przed zamknięciem składowiska i przystąpieniem do likwidacji zakładu górniczego zawiera podsumowanie dotychczasowych wyników monitorowania, wykonanych modelowań oraz innych informacji uzyskanych w trakcie eksploatacji składowiska, a także plan działań po zamknięciu składowiska, celem wypełnienia obowiązków niezbędnych do przekazania odpowiedzialności za składowisko.

§ 4. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER ŚRODOWISKA

PODSEKRETARZ STANU
GŁÓWNY GEOLOG KRAJU

[Podpis]
Tomasz Woźniak

Zastępca Dyrektora
Departamentu Geologii
i Koncesji Geologicznych
www.inforlex.pl
Martyna Jakoniak

PLAN MONITORINGU KOMPLEKSU PODZIEMNEGO SKŁADOWANIA DWUTLENKU WĘGLA

1. Plan monitoringu kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla opracowuje się w dostosowaniu do:
 - 1) oceny ryzyka podziemnego składowania dwutlenku węgla, w tym ryzyka wycieku dwutlenku węgla;
 - 2) charakterystyki geologicznej i oceny kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla, w tym składowiska;
 - 3) warunków geologicznych, geograficznych, prawnych i ochrony środowiska wpływających na ograniczenie możliwości eksploatacji składowiska lub jego części i na lokalizację obiektów zakładu górniczego.

2. Plan monitoringu kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla zawiera opis monitoringu kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla prowadzony:
 - 1) przed rozpoczęciem zatłaczania dwutlenku węgla do podziemnego składowiska dwutlenku węgla;
 - 2) w etapie eksploatacji podziemnego składowiska dwutlenku węgla;
 - 3) w etapie po zamknięciu podziemnego składowiska dwutlenku węgla do momentu przekazania Krajowemu Administratorowi Podziemnych Składowisk Dwutlenku Węgla odpowiedzialności za zamknięte podziemne składowisko;
 - 4) w etapie po przekazaniu Krajowemu Administratorowi Podziemnych Składowisk Dwutlenku Węgla odpowiedzialności za zamknięte podziemne składowisko dwutlenku węgla.

3. Plan monitoringu kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla dla wszystkich etapów zawiera:
 - 1) opis monitorowanych parametrów oraz wskazanie technik i technologii ich pomiaru, wraz z uzasadnieniem,
 - 2) opis znaczenia poszczególnych parametrów dla oceny procesu składowania, a w szczególności identyfikacji i oceny ilościowej wycieku dwutlenku węgla lub istotnych nieprawidłowości;
 - 3) opis otworów obserwacyjnych, punktów pomiarowych i punktów poboru próbek, wraz z przedstawieniem ich lokalizacji na mapie w skali nie mniejszej niż 1:25 000, sporządzonej zgodnie z wymaganiami dotyczącymi map górniczych, oraz uzasadnienie ich lokalizacji;
 - 4) zakres badań laboratoryjnych;
 - 5) określenie parametrów wskaźnikowych istotnych dla oceny procesu składowania, ich wartości alarmowych i granicznych, po przekroczeniu których niezbędne jest podjęcie działań naprawczych;
 - 6) częstotliwość pomiarów i opróbowania wraz z uzasadnieniem i wskazaniem parametrów wymagających ciągłego i czasowego pomiaru lub opróbowania;
 - 7) harmonogram prowadzenia badań i pomiarów;
 - 8) opis zastosowanej technologii monitorowania i uzasadnienie wyboru technologii, w szczególności opis odpowiednio:
 - a) technologii umożliwiających wykrywanie obecności, lokalizacji, dróg migracji i wycieku dwutlenku węgla w górotworze i na powierzchni;
 - b) technologii zapewniających informacje o rozkładzie ciśnienia w funkcji objętości, a także powierzchniowym i pionowym rozkładzie chmury dwutlenku węgla (będącej rozpraszającą się objętością dwutlenku węgla w formacji geologicznej), umożliwiających przeprowadzenie cyfrowej trójwymiarowej symulacji w celu porównania z trójwymiarowymi modelami geologicznymi kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla;
 - c) technologii, które w przypadku znaczących nieprawidłowości lub wycieku dwutlenku węgla mogą zapewnić uzyskanie informacji o wszelkich wcześniej niewykrytych potencjalnych

drogach wycieku na obszarze całego kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla lub poza nim;

- 9) omówienie sposobu oceny i metod, które zostaną zastosowane w celu:
 - a) porównania stanu środowiska z jego pierwotnym i modelowym stanem, w szczególności porównania zachowania się dwutlenku węgla w kompleksie podziemnego składowania dwutlenku węgla, a w uzasadnionych przypadkach – w otaczającym go środowisku oraz zachowania się i właściwości wód w formacjach geologicznych,
 - b) obserwacji migracji dwutlenku węgla,
 - c) wykrycia jakościowych i ilościowych nieprawidłowości w procesie zatłaczania lub składowania dwutlenku węgla albo w kompleksie podziemnego składowania dwutlenku węgla, które wiążą się z ryzykiem wystąpienia wycieku dwutlenku węgla lub powstaniem zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi oraz dla środowiska,
 - d) wykrycia wycieku dwutlenku węgla lub jego wydostania się poza kompleks podziemnego składowania dwutlenku węgla, w szczególności wpływu na użytkowe poziomy wód podziemnych, a także na bezpieczeństwo zdrowia i życia ludzi oraz środowiska,
 - e) dokonania oceny podjętych działań zapobiegawczych i naprawczych,
 - f) dokonania oceny stabilności oraz bezpieczeństwa kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla w krótkiej i długiej perspektywie (po dziesiątkach i tysiącach lat).

4. Plan monitoringu kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla, w zależności od potrzeby, w dostosowaniu do uwarunkowań, o których mowa w ust. 1 i etapu monitoringu, zawiera opis planowanych ciągłych lub cyklicznych badań i kontroli:

- 1) składu chemicznego odbieranego i zatłaczanego strumienia dwutlenku węgla;
- 2) składu chemicznego zatłoczonego gazu,
- 3) przepływu objętościowego dwutlenku węgla przy głowicach odwiertów iniekcyjnych,
- 4) wydajności zatłaczania oraz ciśnienia i temperatury zatłaczanego strumienia dwutlenku węgla przy głowicach odwiertów iniekcyjnych, w celu określenia masy zatłaczanego dwutlenku węgla;
- 5) temperatury i ciśnienia w kompleksie podziemnego składowania dwutlenku węgla, w tym w składowisku, w celu dokonania oceny zachowania i stanu zatłoczonego gazu;
- 6) jakości, ciśnienia i temperatury wód podziemnych w poziomach wodonośnych położonych powyżej formacji geologicznej uszczelniającej podziemne składowisko dwutlenku węgla;
- 7) składu powietrza glebowego (w tym składu izotopowego dwutlenku węgla), zakwaszenia gleby lub innych parametrów umożliwiających identyfikację i ocenę ilościową wycieku dwutlenku węgla do gleby i atmosfery;
- 8) szczelności odwiertów iniekcyjnych i obserwacyjnych;
- 9) emisji dwutlenku węgla z kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla, w szczególności niezorganizowanych emisji dwutlenku węgla przy instalacjach zatłaczających;
- 10) jakości wód powierzchniowych i stanu środowiska, związanych z oddziaływaniem podziemnego składowania dwutlenku węgla.

5. Planowane badania i kontrola emisji dwutlenku węgla z kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla, powinny być zgodne z zasadami monitorowania emisji gazów cieplarnianych w odniesieniu do geologicznego składowania gazów cieplarnianych w składowisku dopuszczonym na mocy dyrektywy 2009/31/WE, określonymi w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 601/2012 z dnia 21 czerwca 2012 r. w sprawie monitorowania i raportowania w zakresie emisji gazów cieplarnianych zgodnie z dyrektywą 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz. U. UE L 181 z 12.7.2012, str. 30).

PLAN DZIAŁAŃ NAPRAWCZYCH

1. Plan działań naprawczych określa działania naprawcze mające na celu uniemożliwienie powstania zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi oraz dla środowiska, a w szczególności dla wód podziemnych.
2. Plan działań naprawczych określa w szczególności:
 - 1) charakterystykę możliwych nieprawidłowości, w tym wycieków, ich rozmiarów i skutków dla zdrowia i życia ludzi oraz dla środowiska, a także możliwych szkód, sporządzoną w nawiązaniu do wyników oceny ryzyka podziemnego składowania dwutlenku węgla, obejmującą w szczególności opis:
 - a) szczelności odwiertów iniekcyjnych i obserwacyjnych,
 - b) innych instalacji, które mogą powodować zagrożenie wystąpienia nieprawidłowości,
 - c) obiektów i obszarów objętych zagrożeniem wystąpienia nieprawidłowości, wraz przedstawieniem ich lokalizacji na mapie w skali nie mniejszej niż 1:25 000, sporządzonej zgodnie z wymaganiami dotyczącymi map górniczych,
 - d) kosztów powstania i usunięcia nieprawidłowości;
 - 2) zestawienie wartości alarmowych z uwzględnieniem granicznych parametrów wskaźnikowych istotnych dla oceny procesu podziemnego składowania dwutlenku węgla, z przyporządkowaniem ich do konkretnych nieprawidłowości i niezbędnych działań naprawczych;
 - 3) opis środków zaradczych w przypadku wystąpienia nieprawidłowości, w szczególności przy odwiertach iniekcyjnych i obserwacyjnych, w tym działań oraz badań i pomiarów podejmowanych w celu usunięcia oraz zapobiegania powstaniu dalszych nieprawidłowości, wraz z opisem sposobu i terminu ewentualnej likwidacji otworów i instalacji oraz rekultywacji terenu;
 - 4) opis działań naprawczych i działań zapobiegawczych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz. U. Nr 75, poz. 493, z późn. zm.);
 - 5) sposób i termin rozliczenia emisji dwutlenku węgla;
 - 6) wykaz właściwych organów i innych jednostek organizacyjnych powiadamianych w przypadku wystąpienia nieprawidłowości lub współdziałających w działaniach naprawczych, wykaz ich zadań oraz kolejność i sposób ich powiadamiania;
 - 7) sposób przekazania właściwym organom oraz właścicielom i użytkownikom nieruchomości informacji o podjętych środkach zaradczych i ich skuteczności.

TYMCZASOWY PLAN DZIAŁAŃ PO ZAMKNIĘCIU PODZIEMNEGO SKŁADOWISKA DWUTLENKU WĘGLA

1. Tymczasowy plan działań po zamknięciu podziemnego składowiska dwutlenku węgla określa działania podejmowane przez przedsiębiorcę po zakończeniu zatłaczania dwutlenku węgla do składowiska do czasu zatwierdzenia planu ruchu likwidowanego zakładu górniczego.
2. Tymczasowy plan działań po zamknięciu składowiska określa w szczególności:
 - 1) warunki umożliwiające zamknięcie składowiska i termin zamknięcia otworów iniekcyjnych;
 - 2) charakterystykę szczelności zamykanego składowiska i likwidowanej instalacji zatłaczającej oraz instalacji służącej do prowadzenia monitoringu wraz z warunkami izolacji składowiska i oceną ryzyka związanego z bezpieczeństwem długoterminowego składowania dwutlenku węgla;
 - 3) przewidywane skutki likwidacji zakładu górniczego dla środowiska, z uwzględnieniem wód podziemnych i powierzchniowych, wraz z oceną ryzyka wystąpienia zagrożeń;
 - 4) opis i harmonogram przewidywanych przedsięwzięć, które zostaną podjęte po zamknięciu składowiska, w tym:
 - a) niezbędnych prac adaptacyjnych i uzupełniających, zapewniających izolację składowiska;
 - b) projektowanych robót budowlanych w obiektach budowlanych zakładu górniczego;
 - c) zakresu i sposobu likwidacji odwiertów;
 - d) przedsięwzięć zapobiegających lub ograniczających przewidywane skutki likwidacji zakładu górniczego dla środowiska;
 - e) przedsięwzięć dla zapewnienia warunków korzystania ze środowiska, ze szczególnym uwzględnieniem przewidywanego kierunku, sposobu oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekultywacji gruntów przekształconych w wyniku prowadzenia ruchu zakładu górniczego;
 - 5) przewidywane środki, w tym organizacyjne i techniczne, niezbędne do zapewnienia bezpieczeństwa pracy i bezpieczeństwa powszechnego oraz ochrony wód podziemnych i innych elementów środowiska;
 - 6) wykaz, charakterystyka, przeznaczenie i sposób zabezpieczenia obiektów nieobjętych likwidacją zakładu górniczego, w tym odwiertów i obiektów budowlanych zakładu górniczego;
 - 7) opis działań wykonywanych po likwidacji zakładu górniczego, niezbędnych do przekazania odpowiedzialności za zamknięte podziemne składowisko dwutlenku węgla Krajowemu Administratorowi Podziemnych Składowisk Dwutlenku Węgla.
3. Tymczasowy plan działań po zamknięciu podziemnego składowiska dwutlenku węgla zawiera mapę sytuacyjno-wysokościową powierzchni w granicach terenu górniczego, w skali nie mniejszej niż 1:25 000, sporządzoną zgodnie z wymaganiami dla map górniczych, z zaznaczeniem lokalizacji odwiertów, niecek bezodpływowych i kategorii przydatności terenu do zabudowy po zakończeniu działalności górniczej.

Uzasadnienie

Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie szczegółowych wymagań jakim powinien odpowiadać plan zagospodarowania podziemnego składowiska dwutlenku węgla stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 27a ust. 6 ustawy *Prawo geologiczne i górnicze* (Dz. U. Nr 163, poz.981 oraz z 2013 r. poz. 21).

Na podstawie powołanego przepisu minister właściwy do spraw środowiska został upoważniony do określenia, w drodze rozporządzenia, szczegółowych wymagań jakim powinien odpowiadać plan zagospodarowania podziemnego składowiska dwutlenku węgla, w tym plan monitoringu kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla, plan działań naprawczych i tymczasowy plan działań po zamknięciu podziemnego składowiska dwutlenku węgla. Założenia opisane przepisami niniejszego rozporządzenia powinny mieć przy tym na uwadze potrzebę zapewnienia bezpieczeństwa prowadzenia działalności polegającej na podziemnym składowaniu dwutlenku węgla, w tym ochrony zdrowia i życia ludzi oraz środowiska, a także potrzebę zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego.

Projektowana regulacja ma na celu pełną transpozycję przepisów dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/31/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie geologicznego składowania dwutlenku węgla oraz zmieniającej dyrektywę Rady 85/337/EWG, dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2000/60/WE, 2001/80/WE, 2004/35/WE, 2006/12/WE, 2008/1/WE i rozporządzenie (WE) nr 1013/2006 (Dz. U. L 140 z 5.6.2009).

Konieczność precyzyjnego określenia sposobu podziemnego składowania dwutlenku węgla wynika przy tym z obowiązku określonego w art. 27a ust. 2 ustawy *Prawo geologiczne i górnicze*, który wskazuje na konieczność dołączenia planu zagospodarowania kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla do wniosku o udzielenie koncesji na podziemne składowanie dwutlenku węgla. Plan zagospodarowania podziemnego składowiska dwutlenku węgla nawiązuje do projektu zagospodarowania złoża, wymaganego w przypadku wydobywania kopalin ze złóż, którego celem jest określenie optymalnego wariantu racjonalnego wykorzystania zasobów złoża oraz działań niezbędnych w zakresie ochrony środowiska, w tym zapewniających ograniczenie ujemnych wpływów na środowisko.

Zgodnie z wymaganiami dyrektywy 2009/31/WE plan zagospodarowania podziemnego składowiska dwutlenku węgla obejmuje:

- 1) plan monitoringu kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla,
- 2) plan działań naprawczych,
- 3) tymczasowy plan działań po zamknięciu podziemnego składowiska dwutlenku węgla.

W niniejszym rozporządzeniu określono zatem szczegółowe wymagania jakim powinien odpowiadać plan zagospodarowania podziemnego składowiska dwutlenku węgla, w tym jego część ogólna, plan monitoringu kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla, plan działań naprawczych i tymczasowy plan działań po zamknięciu podziemnego składowiska dwutlenku węgla.

Plan monitoringu ma na celu określenie sposobu i zakresu badań niezbędnych dla prawidłowego prowadzenia monitoringu kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla, z uwzględnieniem wytycznych dla dokumentu m.in. w zakresie monitorowania emisji gazów cieplarnianych, określonymi w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 601/2012 z dnia 21 czerwca 2012 r. w sprawie monitorowania i raportowania w zakresie emisji gazów cieplarnianych zgodnie z dyrektywą 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz. U. UE L 181 z 12.7.2012). W planie działań naprawczych wskazane zostały wytyczne dla dokumentu, którymi będzie trzeba się kierować w sytuacji nieprawidłowości w procesie podziemnego składowania dwutlenku węgla. W rozporządzeniu określono również wymagania jakie powinien spełniać tymczasowy plan działań po zamknięciu podziemnego składowiska dwutlenku węgla, który powinien określać zakres tymczasowych działań, które należy wdrożyć po zamknięciu podziemnego składowiska dwutlenku węgla.

W ustawie *Prawo geologiczne i górnicze* uregulowano kwestię zmiany planu zagospodarowania podziemnego składowiska dwutlenku węgla (art. 107a). Plan, w zależności od potrzeb, będzie podlegać aktualizacji z uwzględnieniem analizy ryzyka związanego z prowadzoną działalnością (głównie jeśli chodzi o ryzyko wystąpienia wycieku dwutlenku węgla), najlepszych dostępnych technik i pojawiających się usprawnień technologicznych, itp. Zmiany planu będą dokonywane

w formie dodatku i przedkładane właściwemu organowi tj. Prezesowi Wyższego Urzędu Górniczego w celu zatwierdzenia, na 60 dni przed terminem realizacji zamierzonych zmian. Dodatek będzie również obligatoryjnie sporządzany i zatwierdzany co 5 lat od dnia udzielenia koncesji na podziemne składowanie dwutlenku węgla, w celu aktualizacji zawartych w nim informacji, co koresponduje z wymaganiami dyrektywy CCS (art. 13 ust. 2). Ponadto po zakończeniu zatłaczania dwutlenku węgla do podziemnego składowiska, a przed likwidacją zakładu górniczego wprowadzono obowiązek sporządzenia dodatku do planu zagospodarowania podziemnego składowiska dwutlenku węgla w celu dokonania podsumowania prowadzonej działalności i właściwego zaplanowania likwidacji składowiska. Podstawą wykonania tego dodatku będą dodatki rozliczeniowe do dokumentacji geologicznych. Zakłada się również, że zmiany działalności polegającej na podziemnym składowaniu dwutlenku węgla będą się wiązać przede wszystkim z koniecznością zmiany planu zagospodarowania podziemnego składowiska dwutlenku węgla, bez konieczności wielokrotnej zmiany koncesji na podziemne składowanie dwutlenku węgla. Projekt rozporządzenia określa wymagania, jakim powinien odpowiadać dodatek do planu zagospodarowania podziemnego składowiska dwutlenku węgla.

Projekt rozporządzenia zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Ministerstwa Środowiska, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. *o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa* (Dz. U. Nr 169, poz. 1414), w celu udostępnienia go wszystkim zainteresowanym podmiotom oraz na stronie internetowej w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji (na stronie internetowej Rządowego Procesu Legislacyjnego).

Projekt nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. *w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych* (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597) i w związku z tym nie podlega procedurze notyfikacji Komisji Europejskiej.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Ocena Skutków Regulacji (OSR)

1. Podmioty, na które oddziałuje projektowana regulacja.

Projekt rozporządzenia dotyczy podmiotów zainteresowanych prowadzeniem działalności polegającej na podziemnym składowaniu dwutlenku węgla.

2. Zakres konsultacji społecznych.

Projekt rozporządzenia zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Ministerstwa Środowiska, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005r. *o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa* (Dz. U. Nr 169, poz. 1414) w celu udostępnienia go wszystkim zainteresowanym podmiotom. Ponadto projekt zostanie przesłany do konsultacji społecznych z prośbą o opinię do następujących podmiotów:

1. Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność”
ul. Wały Piastowskie 24, 80-855 Gdańsk
e-mail: przewodn@solidarnosc.org.pl
2. Sekcja Krajowa Geologiczno-Wiertnicza NSZZ „Solidarność”
Państwowy Instytut Geologiczny Oddział Górnośląski
ul. Kr. Jadwigi 1, 41-200 Sosnowiec
e-mail: ryszard.habryn@pgi.gov.pl
3. Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych
ul. Kopernika 36/40, 00-924 Warszawa
e-mail: guz@opzz.org.pl
4. Forum Związków Zawodowych
Plac Teatralny 4, 85-069 Bydgoszcz
e-mail: biuro@fzz.org.pl
5. Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej
ul. Brukselska 7, 03-973 Warszawa
e-mail: sekretariat@pracodawcyrp.pl
6. Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych „Lewiatan”
ul. Zbyszka Cybulskiego 3, 00-727 Warszawa
e-mail: recepcja@konfederacjalewiatan.pl
7. Business Centre Club Związek Pracodawców
Plac Żelaznej Bramy 10, 00-136 Warszawa
e-mail: biuro@bcc.org.pl
8. Związek Rzemiosła Polskiego
ul. Miodowa 14, 00-246 Warszawa
e-mail: zrp@zrp.pl
9. Krajowy Związek Pracodawców Branży Geologicznej
Al. Korfantego 125 a, 40-156 Katowice
e-mail: kzpbgeol@gmail.com
10. Górnicza Izba Przemysłowo-Handlowa
ul. Kościuszki 30, 40-048 Katowice
e-mail: biuro@giph.com.pl
11. Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Górnictwa
ul. Powstańców 25, 40-952 Katowice

e-mail: zg@sitg.pl

12. Stowarzyszenie Naukowo – Techniczne Inżynierów i Techników Przemysłu Naftowego i Gazowniczego
ul. Lubicz 25/719, 31-503 Kraków
e-mail: sitpnig@sitpnig.pl
13. Towarzystwo Gospodarcze Polskie Elektrownie
ul. Krucza 6/14, 00-950 Warszawa skr. poczt. 244
e-mail: tgpe@energoprojekt.pl
14. Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy
ul. Rakowiecka 4, 00-975 Warszawa
e-mail: biuro@pgi.gov.pl

Ponadto projekt zostanie skierowany do marszałków województw.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

Celem niniejszego rozporządzenia jest określenie szczegółowych wymagań jakim powinien odpowiadać plan zagospodarowania podziemnego składowiska dwutlenku węgla, w tym plan monitoringu kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla, plan działań naprawczych i tymczasowy plan działań po zamknięciu podziemnego składowiska dwutlenku węgla. Projektowane regulacje stanowią zatem zbiór zasad, którymi będzie kierować się przedsiębiorca przy opracowaniu dokumentu niezbędnego w celu prowadzenia działalności związanej z podziemnym składowaniem dwutlenku węgla, mając przy tym na względzie potrzebę zapewnienia bezpieczeństwa prowadzenia działalności polegającej na podziemnym składowaniu dwutlenku węgla, w tym ochrony zdrowia i życia ludzi oraz środowiska, a także potrzebą zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego.

Niniejsze regulacje nie będą jednak uprawniać przedsiębiorcy do prowadzenia działalności z zakresu podziemnego składowania dwutlenku węgla, w związku z tym należy uznać, że nie będą one wywierać wpływu na wydatki i dochody budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Przepisy rozporządzenia w żaden sposób nie dotyczą funkcjonowania samorządu terytorialnego i nie mają wpływu na gospodarkę finansową samorządu. Tym samym projektowane rozporządzenie nie będzie skierowane do zaopiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy.

Wejście w życie projektowanej regulacji nie wywoła bezpośrednich skutków dla rynku pracy.

5. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Wejście w życie projektowanej regulacji nie wywoła bezpośrednich skutków w zakresie konkurencyjności gospodarki i przedsiębiorczości, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

6. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny.

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

7. Wpływ na ochronę środowiska.

Podstawową zasadą eksploatacji i zamknięcia podziemnego składowiska dwutlenku węgla będzie zapewnienie bezpieczeństwa powszechnego oraz zapobieganie negatywnym dla środowiska skutkom podziemnego składowania dwutlenku węgla, w szczególności zanieczyszczeniu wód podziemnych. Celom tym będzie służył m.in. plan zagospodarowania podziemnego składowania dwutlenku węgla określający plan monitoringu kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla, plan działań naprawczych i tymczasowy plan działań po zamknięciu podziemnego składowiska dwutlenku węgla. Zważywszy, że wskazane w projekcie rozporządzenia regulacje priorytetowo traktują kwestie bezpieczeństwa ludzi i środowiska oraz szczegółowo określają warunki, jakie musi spełniać dokument

niezbędny w celu prawidłowego prowadzenia działalności, wobec czego działalność prowadzona zgodnie z założeniami wynikającymi z planu zagospodarowania składowiska dwutlenku węgla powinna pozytywnie wpłynąć na ochronę środowiska.

8. Zgodność z prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej, w szczególności z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/31/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie geologicznego składowania dwutlenku węgla.

Projekt nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597) i w związku z tym nie podlega procedurze notyfikacji Komisji Europejskiej.